

Gerelateerde Factoren aan Ouderlijke Mediasturing op Mediagebruik van het Kind

Thesis Pedagogische Wetenschappen

Cursuscode: 200600042

Docent: Dr. H.G.M. Vossen

Roy Nijkamp 4008200

Lotte Smeijers 5737974

Sharona Vangheluwe 4187423

Yvette Verstappen 5850754

Werkgroep 10 subgroep 4

Datum: 20 juni 2016

Aantal woorden: 6056

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

Abstract

An increase in the daily usage of media by children has been noticed over the past decades. Several strategies can be applied by parents, in order to mediate the media-related behavior of the child. The aim of the study was to investigate whether a relation between parental- and child-related factors and parental media mediation could be identified.

$N = 301$ subjects participated in this study and completed an online questionnaire on parental media mediation of children aged from 4 to 12 years old. The socio-economic system theory of Bronfenbrenner (1986) was used to determine the factors influencing parental media mediation. Several parental- and child-related factors were analyzed.

A negative parental attitude towards media represented 12% of the total explained variance of restrictive parental media mediation ($R^2 = .12$), when controlled for age and gender of the child. The frequency of media usage by the child was found to negatively correlate with restrictive parental media mediation ($p = .050$). Boys were found to receive significantly more active ($p = .004$) and restrictive ($p = .012$) media mediation by the parent.

Parents exhibiting a negative attitude towards media were found to predict restrictive media mediation. In addition, frequency of media usage by children was found to correlate with this restrictive media mediation. Furthermore, gender of the child was found to predict the level of provided active and restrictive media mediation by the parent. Although the results of this study seem promising, several limitations have to be taken into account interpreting these results.

Keywords: parental mediation, media-use, attitude, frequency, socio-economic status, gender.

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

Gerelateerde Factoren aan de Manier van Mediasturing door Ouders op Mediagebruik van het Kind

In de huidige maatschappij speelt media een grote rol. Sinds de opkomst van de computers en de mobiele telefoons rond de jaren '90 is de wereld aan het veranderen in een digitale wereld (Livingstone, 2007; Wartella & Jennings, 2001). De huidige generatie staat bekend onder de naam '*Generation M*'; een media-generatie (Rideout, Foehr, & Roberts, 2010). Deze generatie kinderen is de eerste welke een wereld zonder digitale media niet heeft meegemaakt (Prensky, 2001; Valcke, Bonte, De Wever, & Rots, 2010). Er is een stijgende lijn in het dagelijks mediagebruik middels audio, televisiekijken, computergebruik en het spelen van videogames. Nederlandse kinderen tussen 4 en 7 jaar oud kijken gemiddeld 56,4 minuten per dag televisie, gebruiken 23,5 minuten per dag een tablet en gebruiken 11,2 minuten per dag een laptop (Nikken & Jansz, 2014). De toenemende rol van de technologie en media in het leven van jonge kinderen heeft geleid tot een publiek debat: met name over de eventuele gevolgen die de technologie en media hebben op het gedrag en ontwikkeling van deze jonge kinderen wordt vaak gesproken (Nikken & Jansz, 2014; Plowman, McPake, & Stephen, 2010). Dit betreft zowel positieve als negatieve gevolgen (Gentile, Nathanson, Rasmussen, Reimer, & Walsh, 2012; Lee & Chae, 2007; Nikken & Jansz, 2014; Rideout et al., 2010). De gevolgen naar aanleiding van mediagebruik kunnen op drie gebieden bestaan, zowel op sociaal-cultureel gebied en cognitief gebied als het welzijn (Plowman et al., 2010). Een negatief gevolg is het directe positieve verband dat wordt aangetoond bij televisiekijken en overgewicht (Marshall, Biddle, Gorely, Cameron, & Murdey, 2004). Tevens is er een relatie tussen veel televisiekijken, meer dan 3 uur per dag, en Attention Deficit Disorder ([ADD], Acevedo-Polakovich, Lorch, Millich, & Ashby, 2006). Aan de andere kant tonen Mares en Woodard (2005) aan dat het sociaal gedrag van kinderen met televisiekijken kan worden bevorderd, wanneer kinderen het waargenomen pro-sociaal gedrag van televisieprogramma's imiteren in hun sociale context. Voor kinderen is het van belang dat voor hen positieve gevolgen van mediagebruik worden gemaximaliseerd en dat de negatieve gevolgen worden geminimaliseerd (Vanwynsberge, Boudry, & Verdegem, 2015). Ouders kunnen hierin ondersteuning bieden, zij kunnen strategieën gebruiken om het mediagebruik van kinderen te controleren, interpreteren en te sturen.

Veel onderzoek is gedaan naar de manier waarop ouders hun kinderen sturen in het mediagebruik. In de literatuur worden drie vormen van ouderlijke mediasturing onderscheiden; de restrictieve, actieve en *co-use* strategie (Nathanson, 2001; Nikken & Jansz, 2014; Valkenburg, Krmar, Peeters, & Marseille, 1999; Valkenburg, Piotrowski, Hermanns, & De Leeuw, 2013; Warren, 2003). De eerste strategie, restrictieve mediasturing, verwijst naar de regels of restricties die ouders opleggen aan hun kind omtrent de mediaconsumptie. Bij de tweede strategie, actieve mediasturing, brengen ouders

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

hun mening met betrekking tot de media-inhoud op de kinderen over en leggen de media-inhoud uit. De derde strategie wordt *co-use* genoemd, deze strategie verwijst naar het gezamenlijk gebruiken van media.

In tegenstelling tot literatuur over de effectiviteit van het gebruik van mediatiestrategieën voor het sturen van mediagebruik van het kind, is minder bekend over de totstandkoming van deze ouderlijke mediasturing. Gezien het ontbreken van gegevens over de samenhang van ouder- en kindfactoren met de ouderlijke mediasturing, is deze studie van belang. Een mogelijke manier om in beeld te brengen welke factoren de ouderlijke mediasturing beïnvloedt, is aan de hand van de sociaal-ecologische systeemtheorie (Bronfenbrenner, 1986). Dit model maakt onderscheid in verschillende, transactionele systemen; het micro-, meso-, exo- en macrosysteem. Het microsysteem heeft betrekking op het individu, in dit geval het kind. Het mesosysteem zijn de personen en instellingen waar het individu dichtbij staat. Het exosysteem heeft betrekking op de omgeving van het gehele gezin, zoals bijvoorbeeld familie, vrienden of werk. Als laatste is er het macrosysteem, wat de cultuur van het gezin omvat en daarnaast de normen en waarden.

De ontwikkeling van kinderen vindt veelal plaats in de sociale context, te plaatsen onder het meso- en exosysteem. Zij leren door te observeren en te imiteren, bijvoorbeeld op school, maar ook van rolmodellen zoals opvoeders. Over het algemeen is bekend dat ouders en opvoeders de personen zijn die het dichtst bij het kind staan (Bandura, 1977; Bronfenbrenner, 1986). Met de grote invloed die technologie heeft in het dagelijks leven, heeft ook de ouderlijke supervisie op media een centrale rol in de opvoeding gekregen (Davies, 2011). Onder andere de gezinsfactoren en het mediamilieu in huis bepalen de houding van ouders ten opzichte van media en het gebruik daarvan (Livingstone, 2005). Volgens Livingstone (2007) staan ouders positief tegenover het mediagebruik van hun kind wanneer zijzelf regelmatig media gebruiken, terwijl ouders die minder media gebruiken een relatief negatieve kijk op media hebben. Daarnaast passen ouders die zelf weinig media gebruiken meer restricties toe op het mediagebruik van hun kinderen. Twee houdingen ten opzichte van media kunnen hieruit worden onderscheiden; sprake kan zijn van zowel een positieve attitude ten opzichte van mediagebruik als negatieve attitude ten opzichte van mediagebruik (Livingstone, 2007; Van Rompaey & Roe, 2001; Warren, 2003). Ouders met positieve attitude zien dat media een nuttige en leerzame factor is voor het kind, in tegenstelling tot ouders met een negatieve attitude waarbij gedacht wordt dat academische prestaties lijden onder de hoeveelheid mediablootstelling (Livingstone, 2007; Möble, Kleimann, Rehbein, & Pfeiffer, 2010; Rideout, Vandewater, & Wartella, 2003). Agevraagd kan worden hoe de attitudes, zowel negatief als positief, samenhangen met ouderlijke mediasturing.

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

Kijkend naar het micro-systeem, brengt het kind tegenwoordig meer tijd door met media zoals televisiekijken, computeren en het gebruiken van touchscreens dan vijf jaar geleden (Nikken et al., 2014; Rideout et al., 2010). Het merendeel van de ouders geeft sturing met betrekking tot de tijdsduur en het moment dat hun kind gebruik mag maken van media (Cheng et al., 2004; Gentile et al., 2012; Jordan, Hersey, McDivitt, & Heitzler, 2006; Nikken & Jansz, 2006; Nikken, Pijpers, & Koenen, 2014; Vandewater, Park, Huang, & Wartella, 2005; Rideout et al., 2003). Gentile en collega's (2012) stellen dat de beperkingen die ouders opleggen met betrekking tot mediagebruik door het kind, worden gezien als een belangrijke voorspeller voor de tijd die het kind doorbrengt met het beeldscherm. Daarnaast hebben deze regels het meeste invloed wanneer deze kinderen nog jong zijn (Vandewater et al., 2005).

Niet alleen ouderlijke mediasturing lijkt effect te hebben op frequentie mediagebruik door het kind, ook het opleidingsniveau van de ouders speelt hier in een rol. Ouders die hoger opgeleid zijn, leggen eerder een grens hoe lang het kind gebruik mag maken van media dan ouders die lager zijn opgeleid (Gentile et al., 2012). Dit lijkt te worden bevestigd door het onderzoek van Warren (2005), die het verband aanhaalt dat opleidingsniveau van ouders en het inkomen van het gezin van invloed kunnen zijn op de vorm van ouderlijke mediasturing. Deze factoren worden onder het macrosysteem geplaatst en kunnen worden samengevat onder de noemer 'sociaal-economische status' (SES). In gezinnen met een hoge SES is meer media beschikbaar dan in gezinnen met een lage SES. Het inkomen bepaalt de mogelijkheid tot mediagebruik (Livingstone, 2007; Rideout et al., 2003). De gehanteerde mediatiestrategie gaat ook samen met het niveau van de SES. Uit onderzoek blijkt dat ouders uit gezinnen met een hoge SES meer regels stellen voor het kijken van televisie en vaker met hun kind discussiëren over de inhoud van media dan ouders uit gezinnen met een lage SES (Livingstone & Bovill, 2001; Notten & Kraaykamp, 2009). Hoger opgeleide ouders maken bijvoorbeeld meer gebruik van ouderlijke mediasturing gericht op media met een educatieve achtergrond (Lareau, 2003). Warren (2005) geeft aan dat ouders uit gezinnen met een laag inkomen meer gebruik maken van vormen van restrictieve mediasturing dan vormen van actieve mediasturing. Resultaten verschillen wanneer onderscheid wordt gemaakt tussen regels met betrekking tot de duur van televisiekijken en regels met betrekking tot de inhoud van de programma's (Vandewater et al., 2005). Weinig is duidelijk over de totstandkoming en manier waarop SES en de ouderlijke mediasturing samenhangen.

Veel studies zijn gericht op de vormen van ouderlijke mediasturing en de uitwerking daarvan bij het kind (Davies, 2011; Jordan et al., 2006; Livingstone, 2007; Van den Bulk & Van den Bergh, 2010). Deze interactie vindt plaats in het micro-systeem (Bronfenbrenner, 1986). Hierbij is het opvallend dat meisjes meer ouderlijke mediasturing rapporteren dan jongens (Eastin, Greenberg, & Hofschire, 2006; Livingstone & Helsper, 2008), aansluitend sturen opvoeders meisjes meer in hun mediagebruik dan dat zij dat bij jongens doen

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

(Gentile et al., 2012). Echter, dit is afhankelijk van het soort medium. Hoffner en Buchanan (2002) beweren dat opvoeders meer mediasturing rapporteren aan jongens dan aan meisjes wanneer het gaat om televisiekijken. Hierbij beschrijven Warren, Gerke en Kelly (2002) dat vrouwelijke opvoeders meer betrokken zijn als het gaat om mediasturing dan mannelijke opvoeders. Geslacht als ouder- en kindfactor lijkt dus een rol te spelen binnen de manier van ouderlijke mediasturing. Toch is weinig duidelijk over de relatie tussen het geslacht van het kind de gehanteerde strategie van mediasturing door de ouders.

Uit het voorgaande lijkt de keuze van opvoeders voor een strategie of een combinatie van strategieën van ouderlijke mediasturing invloed te hebben op de sociale context waarin het kind opgroeit. Omgekeerd geldt dit principe ook, de sociale context bepaalt volgens onderzoek de manier van ouderlijke mediasturing (Livingstone & Haddon, 2009). Afgevraagd kan worden welke elementen uit de sociale context invloed hebben op de keuze van een bepaalde strategie. De onderzoeksvraag welke centraal staat binnen deze studie, luidt: 'Welke ouder- en kindfactoren zijn gerelateerd aan de manier waarop opvoeders het mediagebruik van hun kind sturen?' Op basis van empirische onderzoeken en de sociaal-ecologische systeemtheorie (Bronfenbrenner, 1986) zijn vier deelvragen en bijhorende hypothesen opgesteld om antwoord te geven op de onderzoeksvraag:

1. Wat is de relatie tussen de attitude van ouders ten opzichte van media en de ouderlijke mediasturing?

H1a: Verwacht wordt dat een positieve attitude van ouders ten opzichte van media een positieve samenhang heeft met actieve mediasturing.

H1b: Verwacht wordt dat een negatieve attitude van ouders ten opzichte van media een positieve samenhang heeft met restrictieve mediasturing.

2. Wat is de relatie tussen ouderlijke mediasturing en de frequentie van mediagebruik van het kind?

H2a: Verwacht wordt dat een positief verband bestaat tussen de frequentie van mediagebruik door het kind en actieve mediasturing.

H2b: Verwacht wordt dat een positief verband bestaat tussen de frequentie van mediagebruik door het kind en *co-use*.

H2c: Verwacht wordt dat een negatief verband bestaat tussen de frequentie van mediagebruik door het kind en restrictieve mediasturing.

3. Wat is de relatie tussen de sociaal-economische status (SES) en ouderlijke mediasturing?

H3a: Verwacht wordt dat er sprake is van een negatief verband tussen de sociaal-economische status en de restrictieve ouderlijke mediasturing die zij hanteren.

H3b: Verwacht wordt dat er sprake is van een positief verband tussen de sociaal-economische status en de actieve ouderlijke mediasturing die zij hanteren.

4. Wat is de relatie tussen het geslacht van het kind en de ouderlijke mediasturing?

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

H4a: Verwacht wordt dat meisjes meer actieve mediasturing ontvangen dan jongens.

H4b: Verwacht wordt dat meisjes meer restrictieve mediasturing ontvangen dan jongens.

H4c: Verwacht wordt dat meisjes vaker samen media met ouders consumeren (*co-use*) dan jongens.

Methode

Design, Steekproef en Procedures

De respondenten zijn geselecteerd middels een gemakssteekproef door zelfselectie. Gebruik is gemaakt van een sneeuwbalsteekproef waarbij personen uit de kennissenkring van de onderzoekers zijn benaderd. Binnen deze steekproef vormden ouders van kinderen, in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar oud op de basisschool, het steekproefkader. Data is verkregen middels het uitzetten van een online vragenlijst in maart 2016. Hierbij was de steekproefgrootte $N=301$, waarvan 254 vrouw en 47 man. Ouders met kinderen jonger of ouder dan deze doelgroep, vielen buiten de doelpopulatie en zijn geëxcludeerd. Na exclusie was de steekproefgrootte $N=292$, waarvan 246 vrouwen en 46 mannen.

De leeftijd van de ouders varieerde tussen 23 tot en met 58 jaar, met een gemiddelde van $M=29,03$ ($SD=5,61$). De leeftijd van het kind varieerde tussen 4 tot en met 12 jaar, met een gemiddelde van $M=7,72$ ($SD=2,48$). Over 140 jongens en over 152 meisjes is de vragenlijst door de opvoeders ingevuld. Van de ouders had 90,1% een vaste baan. De burgerlijke staat van de participanten was bij 3,1% alleenstaand, 66,8% gehuwd, 3,1% gescheiden, 26,4% samenwonend met partner en 0,7% was weduwe/weduwenaar. De relatie van de ouder met het kind was in 84,2% van de gevallen de biologische of adoptieve moeder. Veertien procent is de biologische of adoptieve vader. Bij 1,4% was het de stiefvader en bij 0,3% was het de leerkracht.

De gegevens zijn vertrouwelijk behandeld, de antwoorden zijn alleen behandeld door studenten en medewerkers van Universiteit Utrecht. Participanten gaven toestemming na het lezen van de voorwaarden voorafgaand aan deelname van het onderzoek.

Meetinstrumenten

Ouderlijke Mediasturing. Het concept 'ouderlijke mediasturing' is gemeten door 18 vragen die gebaseerd zijn op het onderzoek van Valkenburg en collega's (1999). De vragen zijn gemeten middels een 5-punts Likert-schaal (1=helemaal mee oneens, 2=mee oneens, 3=niet mee oneens/niet mee eens, 4=mee eens, 5=helemaal mee eens). Het concept ouderlijke mediasturing werd middels factoranalyse onderverdeeld in schalen. Gekozen is het hanteren van een *Principal Axis Factoring* (PAF) met een *Varimax* rotatie, omdat de items over het algemeen niet normaal verdeeld zijn (Costello & Osborne, 2005). Op basis van de scree-plot en het eigenwaarde-criterium, zijn vier schalen geselecteerd. Echter, de geeft de literatuur drie schalen van ouderlijke mediasturing (Valkenburg et al., 1999). Op basis hiervan is in deze studie eveneens gekozen voor drie schalen. De items die bij de

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

desbetreffende schalen horen, zijn samengevoegd door het gemiddelde van de items te berekenen.

Een voorbeelditem voor de schaal actieve mediasturing was: 'legt u aan uw kind uit dat dingen die in computerspellen gebeuren in het echt vaak niet mogelijk zijn?'. Voor de schaal restrictieve mediasturing was een voorbeelditem: 'bepaalt u tijden waarop uw kind wel of niet media mag gebruiken?'. Tot slot was een voorbeelditem voor de schaal *co-use*: 'kijkt u samen met uw kind naar een programma of speelt u samen een game dat u beide leuk vindt?'.
8

De schalen van ouderlijke mediasturing zijn als betrouwbaar beoordeeld. Bij de schaal actieve mediasturing is Cronbach's *alfa* = 0,79. Bij de schaal restrictieve mediasturing is Cronbach's *alfa* = 0,63. Bij de schaal *co-use* is Cronbach's *alfa* = 0,74.

Attitude. Het concept 'attitude van ouders ten opzichte van media' is gemeten met acht vragen, door middel van een 5-punts Likert-schaal (1=helemaal mee oneens, 2=mee oneens, 3=niet mee oneens/niet mee eens, 4=mee eens, 5=helemaal mee eens) en bestaat uit twee schalen (Nikken & Schols, 2015). De items zijn onderverdeeld in twee schalen middels een factoranalyse. Gekozen is voor een *Maximum Likelihood* (ML) factoranalyse met een *Varimax* rotatie, omdat de items over het algemeen normaal verdeeld zijn (Costello & Osborne, 2005). Daarnaast gaf de scree-plot twee schalen aan. De items van een schaal zijn samengevoegd door het gemiddelde te berekenen van de desbetreffende items.

Een voorbeeldvraag voor de schaal positieve attitude is: 'van media kan mijn kind van alles leren'. Een voorbeeldvraag voor de schaal negatieve attitude is: 'gewoon speelgoed is beter voor mijn kind dan media'.

De betrouwbaarheid voor de schaal positieve attitude is beoordeeld als voldoende, Cronbach's *alfa* = 0,66. De betrouwbaarheid van de schaal negatieve attitude is onvoldoende, Cronbach's *alfa* = 0,39.

Frequentie. Het concept 'frequentie mediagebruik door het kind' is door 12 onderdelen gemeten aan de hand van een 7-puntsschaal (oplopend van 'nooit' tot '7 dagen in de week') en bestaat uit vier schalen. De eerste schaal is 'frequentie van televisie' (TV en DVD). De tweede schaal is 'frequentie gebruik spelcomputer' (bv. Xbox, Nintendo, etc.). De derde schaal is 'frequentie gebruik computer' (laptop of desktop). De vierde schaal is 'frequentie gebruik touchscreens' (tablet of smartphone). Daarnaast konden de respondenten het aantal uren en minuten aangeven middels een open antwoordmogelijkheid. Om de antwoorden samen te voegen tot één schaal is het gebruik van de verschillende soorten media omgezet naar totaal geconsumeerde media per week in minuten. Dit is meegenomen in de analyse.

Sociaal-Economische Status. Het concept 'sociaal-economische status' is gemeten door twee vragen en bestaat uit één schaal. De vragen die hierin zijn meegenomen gaan over opleidingsniveau en levensstandaard. Opleidingsniveau is beantwoord op een 9-

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

puntsschaal (1=Lagere school/basischool, 2=LBO, VBO (LTS, LHNO), 3=VMBO-T/MAVO/HAVO 1-3, 4=HAVO/VWO/MBO, 5=Propedeuse van HBO of Universiteit, 6=HBO, Bachelor HBO of Bachelor Universiteit, 7=Universiteit: Doctoraal/Master, 8=Universiteit + Promotie of specialistische Post Doctorale opleiding, 9=Anders, namelijk...). Levensstandaard is weergegeven als een 7-puntsschaal, waarbij 1 staat voor heel arm en 7 voor heel rijk. Een voorbeeldvraag is: 'Alles bij elkaar, op welk niveau bevindt zich de levensstandaard van uw gezin ongeveer?' Om tot een maat te komen zijn de antwoorden op de vragen samengevoegd door deze scores bij elkaar op te tellen.

Geslacht. Het concept 'geslacht van het kind' bestaat uit twee categorieën, jongens en meisjes en is gemeten met één vraag; 'Wat is het geslacht van uw kind?'. Hierbij was een dichotome antwoordmogelijkheid passend, met de keuze jongen of meisje. Het label '1' stond voor jongen en label '2' voor meisje.

Statistische Analyse

De verzamelde data is middels diverse methoden geanalyseerd. Om antwoord te geven op de eerste deelvraag zijn hypothesen 1a en 1b getoetst door middel van twee multiële regressieanalyses. De afhankelijke variabele was ouderlijke mediasturing, de onafhankelijke variabele was attitude. Deelvraag twee is beantwoord middels het toetsen van hypothesen 2a, 2b en 2c. De hypothesen zijn getoetst door middel van een multiële regressieanalyse. Hierin was de afhankelijke variabele frequentie mediagebruik door het kind en de onafhankelijke variabele is ouderlijke mediasturing. Deelvraag drie is beantwoord middels het toetsen van hypothesen 3a en 3b, met behulp van drie multiële regressieanalyses. Hierbij diende ouderlijke mediasturing als afhankelijke variabele en de onafhankelijke variabele is SES. Antwoord is gegeven op deelvraag vier, middels het toetsen van hypothesen 4a, 4b en 4c. Een eenweg variantieanalyse met co-variaat (ANCOVA) is uitgevoerd, waarbij ouderlijke mediasturing de afhankelijke variabele is. Geslacht van het kind dient als onafhankelijke variabele.

Naast deze variabelen zijn bij deelvragen 1, 2 en 3 twee co-variabelen meegenomen; geslacht van het kind en leeftijd van het kind. Deelvraag 4 neemt leeftijd van het kind mee als co-variabele (Gentile et al., 2012; Hoffner & Buchanon, 2002).

Resultaten

Beschrijvende Statistiek

In Tabel 1 is een overzicht weergegeven van de gemiddelden, de standaarddeviaties en de Pearson Correlatiecoëfficiënten tussen de variabelen. Onderling correleren de vormen van mediasturing met elkaar. Significante correlaties zijn aangeduid met een asterisk.

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

Tabel 1

Gemiddelden, Standaarddeviaties en Pearson Correlatiecoëfficiënten (N=292)

	<i>M</i>	<i>SD</i>	1	2	3	4	5	6	7	8
1. positieve attitude	3,79	0,44	-							
2. negatieve attitude	3,58	0,61	0,04	-						
3. actieve mediasturing	2,75	0,58	0,03	0,00	-					
4. restrictieve mediasturing	3,43	0,45	-0,02	0,26**	0,39**	-				
5. co-use	3,21	0,47	0,08	-0,01	0,39**	0,18**	-			
6. leeftijd kind	7,72	2,48	-0,07	-0,05	0,07	-0,21**	0,07	-		
7. geslacht kind	1,52	0,37	-0,02	-0,20**	-0,17**	-0,14*	-0,04	-0,04	-	
8. sociaal-economische status	10,17	1,78	0,06	0,10	-0,07	0,09	-0,03	-0,17**	0,02	-

Noot. *M* = gemiddelde, *SD* = standaardafwijking, *significant bij *p*-waarde van <,01, **significant bij *p*-waarde van <,05.

Attitude en Ouderlijke Mediasturing

Hypothese 1a veronderstelt dat er sprake is van een positief verband tussen een positieve attitude van ouders ten opzichte van media en actieve ouderlijke mediasturing. Deze hypothese is getoetst met behulp van een multiële regressie met actieve ouderlijke mediasturing als afhankelijke variabele en positieve attitude als onafhankelijke variabele. Leeftijd en geslacht van het kind zijn als co-variabelen toegevoegd. De resultaten van deze analyses zijn in Tabel 2 weergegeven. Dit regressiemodel is significant ($F(3, 288) = 3,77, p = ,011$). Dit betekent dat het regressiemodel bruikbaar is om positieve ouderlijke mediasturing te voorspellen. Positieve ouderlijke attitude, leeftijd van het kind en geslacht van het kind voorspellen samen 4% van de totale verklaarde variantie van positieve ouderlijke mediasturing ($R^2 = ,04$). Positieve attitude en leeftijd van het kind zijn geen significante voorspellers voor het hanteren van een actieve ouderlijke mediasturing. Het geslacht van het kind is wel een significante voorspeller. Hypothese 1a wordt niet aangenomen, gezien het ontbreken van een significant verband tussen een positieve attitude en een actieve mediasturing. Tussen de invloed van geslacht en actieve mediasturing wordt echter wel een verband gevonden.

Hypothese 1b veronderstelt dat er sprake is van een positief verband tussen een negatieve attitude van ouders ten opzichte van media en de negatieve ouderlijke mediasturing die zij hanteren. Deze hypothese is eveneens getoetst met behulp van een multiële regressie met negatieve ouderlijke mediasturing als afhankelijke variabele en negatieve attitude als onafhankelijke variabelen. Leeftijd en geslacht van het kind zijn hier eveneens als co-variabelen toegevoegd. Dit regressiemodel is significant ($F(3, 288) = 12,50, p < ,001$). Negatieve ouderlijke attitude, leeftijd van het kind en geslacht van het kind voorspellen samen 12% van de totale verklaarde variantie van restrictieve ouderlijke mediasturing ($R^2 = ,12$). Negatieve attitude en leeftijd van het kind zijn significante voorspellers van een restrictieve ouderlijke mediasturing. Geslacht van het kind is hierbij echter geen significante voorspeller. De resultaten laten zien dat een negatieve attitude van ouders ten opzichte van media significant positief gerelateerd is aan een restrictieve

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

mediasturing. Hypothese 1b wordt aangenomen. Naarmate ouders een overwegend meer negatieve attitude ten opzichte van media rapporteren, hanteren zij een meer restrictieve sturingsstijl.

Tabel 2

Resultaten van de Multipele Regressieanalyse voor Actieve Mediasturing en Restrictieve Mediasturing met de Co-variabelen Leeftijd van het Kind en Geslacht van het Kind

Analyse		<i>b</i> *	<i>t</i>	<i>p</i>
1. Actieve mediasturing	Positieve attitude	,07	1,15	,252
	Leeftijd kind	,07	1,17	,243
	Geslacht kind	- ,17	- 2,99	,004**
2.Restrictieve mediasturing	Negatieve attitude	,23	3,99	,000**
	Leeftijd kind	- ,21	- 3,71	,000**
	Geslacht kind	- ,10	- 1,75	,082

Noot. *N*=292. *b** = gestandaardiseerde regressiecoëfficiënt, *t* = toetsingsgrootte, *p* = overschrijdingskans, **p < ,01, *p < ,05.

Ouderlijke Mediasturing en Frequentie Mediagebruik

Door middel van een multipele regressieanalyse zijn de hypothesen getoetst. Hierbij dient de frequentie van mediagebruik als afhankelijke variabele en de verschillende vormen van mediasturing als onafhankelijke variabele. Daarnaast zijn leeftijd van het kind en geslacht van het kind meegenomen als co-variabelen. De resultaten van deze analyses zijn in Tabel 3 weergegeven. Het regressiemodel is significant ($F(5, 292) = 14,74, p < ,001$) en daarom bruikbaar om voorspellingen te doen over de frequentie van mediagebruik van het kind. De verschillende vormen van mediasturing, leeftijd en geslacht van het kind voorspellen samen 20% ($R^2 = ,20$) van de totale verklaarde variantie van de frequentie mediagebruik door het kind. De co-variabelen, leeftijd en geslacht van het kind, zijn beide een significante voorspeller voor frequentie mediagebruik door het kind.

Hypothese H2a veronderstelt dat er een positief verband bestaat tussen de frequentie van mediagebruik door het kind en actieve mediasturing. De resultaten laten geen significant positief verband zien tussen de frequentie van het mediagebruik van het kind en de actieve mediasturing. Hypothese 2a wordt om deze reden verworpen.

Hypothese H2b veronderstelt dat er een positief verband bestaat tussen de frequentie van mediagebruik door het kind en *co-use*. De resultaten van deze hypothese laten tevens geen significant effect zien tussen de frequentie van het mediagebruik van het kind en het gezamenlijk gebruik van media (*co-use*). Hypothese 2b wordt daarom verworpen.

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

Hypothese 2c veronderstelt dat er een negatief verband bestaat tussen de frequentie van mediagebruik door het kind en restrictieve mediasturing. De resultaten laten voor deze hypothese een significant negatief verband zien, waardoor hypothese 2c wordt aangenomen. Een hogere frequentie van mediagebruik door het kind gaat samen met een lagere mate van restrictieve mediasturing.

Tabel 3

Resultaten van de Multipele Regressieanalyse voor Actieve Mediasturing, Restrictieve Mediasturing en Co-use met de Co-variabelen Leeftijd van het Kind en Geslacht van het Kind

	<i>b</i> *	<i>t</i>	<i>p</i>
Leeftijd	0,37	6,68	,001**
Geslacht	- 0,10	- 1,11	,036*
Actieve mediasturing	0,02	0,31	,756
Co-use	0,04	0,76	,447
Restrictieve mediasturing	- 0,17	- 2,80	,005**

Noot. *N* = 292. *b** = gestandaardiseerde regressiecoëfficiënt, *t* = toetsingsgrootheid, *p* = overschrijdingskans, **p < ,01, *p < ,05

Sociaal-Economische Status en Ouderlijke Mediasturing

Deelvraag 3 onderzoekt of er een relatie bestaat tussen de sociaal-economische status van het gezin en de ouderlijke mediasturing die wordt gebruikt. De hypothesen zijn getoetst aan de hand van een multipele regressieanalyse, waarbij de verschillende vormen van ouderlijke mediasturing om beurten zijn neergezet als afhankelijke variabele en sociaal-economische status als onafhankelijke variabele. Daarnaast zijn leeftijd en geslacht van het kind als co-variabelen meegenomen in de analyse. De resultaten van deze analyses zijn in Tabel 4 weergegeven.

Hypothese 3a veronderstelt dat er sprake is van een negatief verband tussen de sociaal-economische status en de restrictieve ouderlijke mediasturing die zij hanteren. Dit regressiemodel is significant ($F(3, 288) = 3,59, p = ,014$). De sociaal-economische status, leeftijd van het kind en geslacht van het kind voorspellen samen 4% van de verklaarde variantie ($R^2 = ,04$). In tegenstelling tot geslacht van het kind is leeftijd van het kind een significante voorspeller voor de mate van restrictieve mediasturing. Dit zegt wanneer het kind ouder wordt de kans op restrictieve mediasturing vanuit de ouders afneemt. Hypothese 3a wordt verworpen, gezien er geen significant verband wordt aangetoond tussen de sociaal-economische status van het gezin en de mate van restrictieve mediasturing die wordt gehanteerd.

Hypothese 3b veronderstelt dat er sprake is van een positief verband tussen de sociaal-economische status en de actieve ouderlijke mediasturing die zij hanteren. Dit regressiemodel is eveneens significant ($F(3, 288) = 7,10, p < ,001$). De sociaal-

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

economische status, leeftijd van het kind en geslacht van het kind voorspellen samen 7% van de verklaarde variantie ($R^2 = 0,07$). Hier zijn zowel leeftijd als geslacht van het kind significante voorspellers voor de mate van actieve ouderlijke mediasturing. Hypothese 3b wordt eveneens verworpen, gezien er geen significant verband wordt aangetoond tussen de sociaal-economische status en de mate van actieve ouderlijke mediasturing.

Tabel 4

Resultaten van de Multipele Regressieanalyse voor Actieve Mediasturing en Restrictieve Mediasturing met de Co-variabelen Leeftijd van het Kind en Geslacht van het Kind

Analyse		b^*	t	p
1. Actieve mediasturing	Sociaal-economische status	- 0,05	- 0,88	,380
	Leeftijd kind	0,06	0,99	,004**
	Geslacht kind	- 0,17	- 2,88	,325
2.Restrictieve mediasturing	Sociaal-economische status	0,05	0,91	,364
	Leeftijd kind	- 0,21	- 3,62	,011*
	Geslacht kind	- 0,15	- 2,55	,000**

Noot. $N = 292$. b^* = gestandaardiseerde regressiecoëfficiënt, t = toetsingsgrootheid, p = overschrijdingskans, ** $p < ,01$, * $p < ,05$

Geslacht van het Kind en Ouderlijke Mediasturing

Deelvraag 4 onderzoekt of meisjes meer ouderlijke mediasturing ontvangen dan jongens. De deelvraag is getoetst aan de hand van een eenweg variantieanalyse met co-variabelen (ANCOVA), waarmee de vergelijking gemaakt kan worden tussen jongens en meisjes wat betreft de hoeveelheid gerapporteerde mediasturing door ouders. Hierin is geslacht de onafhankelijke variabele en het soort mediasturing de afhankelijke variabele. De co-variabele in deze ANCOVA's is de leeftijd van het kind. Een drietal ANCOVA's is uitgevoerd, immers worden in de literatuur drie soorten van ouderlijke mediasturing onderscheiden. Vooraf wordt vermeld of is voldaan aan de assumptie van gelijke variantie in de populatie. Dit geldt niet voor de ANCOVA waarbij gekeken is naar het verschil tussen jongens en meisjes als het gaat om restrictieve mediasturing, bij deze vorm van mediasturing is gebruik gemaakt van de optie 'bootstrapping' (Moreno-Martínez & Laws, 2007). Voor de andere twee ANCOVA's is wel voldaan aan de assumptie van gelijke variantie in de populatie.

Hypothese 4a veronderstelt dat meisjes meer actieve mediasturing ontvangen dan jongens. Ouders die rapporteren over meisjes ($M = 2,66$, $SD = 0,59$) scoren gemiddeld lager op actieve mediasturing dan de ouders die rapporteren over jongens ($M = 2,86$, $SD = 0,55$). De ANCOVA indiceert dat, na gecontroleerd te hebben voor de leeftijd van het kind,

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

er een statistisch significant verschil is tussen jongens en meisjes voor de hoeveelheid actieve mediasturing die ouders rapporteren ($F(1,290) = 8,41, p = ,004, \eta^2 = ,03$). Dit geeft aan dat ouders significant meer actieve mediasturing naar jongens dan naar meisjes rapporteren. Om deze reden wordt deelvopthese 1 verworpen.

Hypothese 4b veronderstelt dat meisjes meer restrictieve mediasturing ontvangen dan jongens. Voor restrictieve media geldt dat ouders die rapporteren over meisjes ($M = 3,37, SD = 0,49$) gemiddeld lager rapporteren dan ouders die rapporteren over jongens ($M = 3,49, SD = 0,40$). De ANCOVA indiceert dat, voor de leeftijd van het kind, er een statistisch significant verschil is tussen jongens en meisjes voor de hoeveelheid restrictieve mediasturing die ouders rapporteren ($F(1,290) = 6,43, p = ,012, \eta^2 = ,02$). Dit geeft aan dat ouders significant meer restrictieve mediasturing naar jongens dan naar meisjes rapporteren. Deelvopthese 2 wordt daarom verworpen.

Hypothese 4c veronderstelt dat meisjes vaker samen media met ouders consumeren (*co-use*) dan jongens. Voor *co-use* geldt dat ouders die rapporteren over meisjes gemiddeld lager rapporteren ($M = 3,19, SD = 0,48$) dan ouders die rapporteren over jongens ($M = 3,23, SD = 0,45$). De ANCOVA indiceert dat, na gecontroleerd te hebben voor de leeftijd van het kind, er geen statistisch significant verschil is tussen jongens en meisjes voor de hoeveelheid *co-use* mediasturing die ouders rapporteren ($F(1,290) = 0,42, p = ,519, \eta^2 < 0,01$). Dit geeft aan dat ouders rapporteren dat er geen significant verschil is tussen jongens en meisjes als het gaat om gezamenlijk geconsumeerde media. Deelvopthese 3 wordt om deze reden eveneens verworpen.

Discussie

Diverse kanttekeningen dienen bij deze studie te worden geplaatst. Bij interpretatie van het onderzoek dient rekening gehouden te worden met het feit dat het mogelijk is dat ouders tijdens het invullen van de vragenlijst sociaal wenselijke antwoorden hebben gegeven. Tevens zouden zij het mediagedrag van hun kind kunnen over- of onderschatten. Dit zou een bias kunnen opleveren in de resultaten. Wanneer men in een onderzoek met zekerheid wil rapporteren, over bijvoorbeeld de totale mediaconsumptie per dag van een kind, is een observatie de enige manier waarop met zekerheid data te verkrijgen is. Het nadeel hierbij is de hoeveelheid tijd en de hoge kosten die het met zich meebrengt.

Gekeken naar de totaal geconsumeerde media in minuten per dag die ouders rapporteerden, kan geconcludeerd worden dat ouders niet altijd realistische tijden rapporteerden. In enkele gevallen ($N=12$) rapporteerden ouders zelfs meer dan 600 minuten aan geconsumeerde media per dag.

De verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke respondenten in dit onderzoek is scheef verdeeld, 84,2% van de respondenten is vrouw en de overige 15,8% is man. Dit kan gezorgd hebben voor een vertekend beeld in de resultaten, wellicht dat mannen en vrouwen

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

verschillende manieren van mediasturing hanteren. Voor toekomstig onderzoek is aan te raden om te trachten deze verhouding zo representatief mogelijk te houden.

De betrouwbaarheid voor de schaal 'negatieve attitude van ouders ten opzichte van media' is onvoldoende. Een mogelijke oorzaak hiervan is het kleine aantal meegenomen vragen in de schaal, dit waren er drie. Voor toekomstig onderzoek kan meer focus gelegd worden op de negatieve attitude van ouders ten opzichte van media.

Tot slot wordt voor vervolgonderzoek het hanteren van een longitudinaal onderzoek aanbevolen. Dit zou een meer gedetailleerd beeld geven over de interactie tussen media en kind. Het onderzoek is toepasbaar wanneer kinderen gevold worden vanaf bijvoorbeeld hun geboorte tot en met de leeftijd van 16 jaar. Een nadeel hiervan is dat deze onderzoeksmethode veel tijd en geld kost.

Conclusie

Attitude

Uit de analyse bleek het bij H1a veronderstelde verband tussen een positieve attitude van ouders ten opzichte van media en een positieve samenhang met actieve mediasturing, niet significant. Op basis hiervan is H1a verworpen. Daarentegen bestaat een significant verband tussen negatieve attitude van ouders ten opzichte van media en restrictieve mediasturing, wat H1b beschrijft. Dit indiceert wanneer ouders een negatieve attitude ten opzichte van media hebben, de kans significant groter is dat zij gebruik maken van een restrictieve mediasturingsstrategie. Dit is in overeenstemming met de verwachtingen gebaseerd op eerder onderzoek (Livingstone, 2007; Livingstone & Helsper, 2008; Nikken & Jansz, 2014; Warren, 2003). Het ontbrekende verband bij H1a en het verwerpen van hiervan, is niet in overeenstemming met de genoemde onderzoeken. Dit indiceert dat een positieve attitude van ouders ten opzichte van media niet hoeft samen te hangen met actieve mediasturing. Mogelijk dragen andere factoren hieraan bij. Deelvraag 1 wordt beantwoord met het positieve verband dat is ontdekt tussen een negatieve attitude van ouders en restrictieve ouderlijke mediasturing. Andere verbanden zijn in deze analyse niet ontdekt.

Frequentie

Het veronderstelde positieve verband tussen frequentie van mediagebruik door het kind en actieve mediasturing bleek uit de analyse niet significant, H2a is daarom verworpen. Het veronderstelde positieve verband tussen de frequentie van mediagebruik door het kind en *co-use* bleek eveneens niet significant. Vanwege dit resultaat is H2b verworpen. Daarentegen is H2c aangenomen, het veronderstelde negatieve verband tussen frequentie van mediagebruik door het kind en restrictieve mediasturing bleek uit de analyse significant. Dit wil zeggen wanneer een kind meer media gebruikt, ouders minder gebruik lijken te maken van restrictieve ouderlijke mediasturing. Het antwoord dat op deelvraag 2 gegeven kan worden luidt als volgt; Er lijkt een verband te zijn tussen de frequentie van

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

mediagebruik door het kind en ouderlijke mediasturing. Als het gaat om het verband tussen actieve mediasturing en de frequentie van mediagebruik door het kind, is er geen positief verband gevonden. Wanneer het gaat om het verband tussen restrictieve mediasturing en de frequentie van mediagebruik door het kind, lijkt er een negatief verband te zijn.

Sociaal-Economische Status

Voor H3a en H3b werd een relatie tussen SES van het gezin en ouderlijke mediasturing verwacht. Uit de analyse kan geen significant verband worden geconstateerd, de hypothesen zijn verworpen. Geconcludeerd kan worden dat in deze studie geen verband is gevonden tussen de SES van het gezin en ouderlijke mediasturing. Dit gold voor zowel het veronderstelde negatieve verband tussen SES van het gezin en restrictieve ouderlijke mediasturing (H3a), als voor het veronderstelde positieve verband tussen SES van het gezin en actieve mediasturing (H3b). Deelvraag 3 wordt beantwoord met het ontbrekende verband tussen deze variabelen, dit is in tegenstelling met ander onderzoek (Livingstone & Bovill, 2001; Warren, 2005).

Geslacht

Het verschil tussen jongens en meisjes wat betreft de ontvangen ouderlijke mediasturing is bij deelvraag 4 onderzocht. De verschillen zijn opgedeeld in drie hypothesen (H4a, H4b en H4c), welke een ieder een vorm van mediasturing representeerden. Voor alle drie de hypothesen gold de veronderstelling dat meisjes meer mediasturing ontvangen dan jongens. Enkel bij H4c is geen significant verband geconstateerd betreffende *co-use*. Voor zowel H4a als H4b gold een significant verband, de analyse indiceerde dat jongens meer mediasturing ontvingen van hun ouders dan meisjes. Hiervan is sprake bij zowel actieve als restrictieve mediasturing. Ondanks deze significante relatie, zijn H4a en H4b alsnog verworpen. Dat alle drie de hypothesen niet zijn aangenomen, is in tegenstrijd met de bevindingen uit onderzoek van Gentile en collega's (2012). Deelvraag 4, of meisjes meer mediasturing ontvangen dan jongens, is dus beantwoord met 'nee'. Wanneer het gaat om actieve en restrictieve mediasturing, lijkt het eerder zo te zijn dat jongens meer mediasturing ontvangen dan meisjes. In het geval van *co-use* lijkt er geen verschil te zijn.

Concluderend kan worden gesteld dat attitude van de ouders ten opzichte van media, frequentie van mediagebruik door het kind en geslacht van het kind wel degelijk gerelateerde factoren aan ouderlijke media sturing zijn. Enkele relaties zijn in dit onderzoek erkend; de relatie tussen geslacht en ouderlijke mediasturing, de relatie tussen negatieve attitude en restrictieve mediasturing en de relatie tussen frequentie van mediagebruik door het kind en restrictieve mediasturing. Verder zijn in dit onderzoek geen verbanden gevonden. Zoals ook in de discussie aangegeven, zijn diverse beperkingen van het onderzoek aangehaald welke voorkomen konden worden. Aangeraden wordt verdiepend onderzoek te verrichten met betrekking tot ouder- en kindfactoren die zijn gerelateerd aan ouderlijke mediasturing.

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

Referenties

- Acevedo-Polakovich, I. D., Lorch, E. P., Milich, R., & Ashby, R. D. (2006). Disentangling the relation between television viewing and cognitive processes in children with attention-deficit/hyperactivity disorder and comparison children. *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine Journal*, *160*, 354–360. doi:10.1001/archpedi.160.4.354
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Oxford, England: Prentice-Hall.
- Bronfenbrenner, U. (1986). Ecology of the family as a context for human development: Research perspectives. *Developmental Psychology*, *22*, 723-742.
doi:http://dx.doi.org/10.1037/0012-1649.22.6.723
- Cheng, T. L., Brenner, R. A., Wright, J. L., Sachs, H. C., Moyer, P., & Rao, M. R. (2004). Children's violent television viewing: Are parents monitoring? *Pediatrics*, *114*, 94-99.
doi:10.1542/peds.114.1.94
- Costello, A. B., & Osborne, J. W. (2005). Best practices in exploratory factor analysis: Four recommendations for getting the most from your analysis. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, *10*, 1-9.
- Davies, C. (2011). Digitally strategic: how young people respond to parental views about the use of technology for learning in the home. *Journal of Computer Assisted Learning*, *27*, 324-225. doi:10.1111/j.1365-2729.2011.00427.x
- Eastin, M. S., Greenberg, B. S., & Hofschire, L. (2006). Parenting the internet. *Journal of Communication*, *56*, 486-504. doi:10.1111/j.1460-2466.2006.00297.x
- Gentile, D. A., Nathanson, A. I., Rasmussen, E. E., Reimer, R. A., & Walsh, D. A. (2012). Do you see what I see? Parent and child reports of parental monitoring of media. *Family Relations*, *61*, 470-487. doi:10.1111/j.1741-3729.2012.00709.x
- Hoffner, C., & Buchanan, M. (2009). Parents' responses to television violence: The third-person perception, parental mediation, and support for censorship. *Media Psychology*, *4*, 231-252. doi:10.1207/S1532785XMEP0403_02
- Jordan, A. B., Hersey, J. C., McDivitt, J. A., & Heitzler, C. D. (2006). Reducing children's television-viewing time: a qualitative study of parents and their children. *Pediatrics*, *118*, 1303-1310. doi:10.1542/ped.2006-0732

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

- Lareau, A. (2003). *Unequal Childhoods: Class, Race and Family Life*. Berkeley: University of California Press
- Lee, S. J., & Chae, Y. G. (2007). Children's internet use in a family context: Influence on family relationships and parental mediation. *Cyberpsychology & Behavior, 10*, 640-644. doi: 10.1089/cpb.2007.9975
- Livingstone, S. (2007). Strategies of parental regulation in media-rich home. *Computers in Human Behavior, 23*, 920-941. doi:10.1016/j.chb.2005.08.002
- Livingstone, S., & Bovill, M. (2001). Children and their changing media environment: A European comparative study. In D. Pasquier (Ed.), *Media at home, domestic interaction and regulation* (pp. 161-177). Retrieved from: <http://books.google.com>
- Livingstone, S., & Haddon, L. (2009). *EU Kids Online: Final report*. LSE, London: EU Kids Online
- Livingstone, S., & Helsper, E. J. (2008). Parental mediation of children's Internet use. *Journal of Broadcasting & Electronic Media, 52*, 581-599. doi:10.1080/08838150802437396
- Mares, M. L., & Woodard, E. (2005). Positive effects of television on children's social interactions: A meta-analysis. *Media Psychology, 7*, 301-322. doi:10.1207/S1532785XMEP0703_4
- Marshall, S. J., Biddle, S. J. H., Gorely, T., Cameron, N., & Murdey, I. (2004). Relationships between media use, body fatness and physical activity in children and youth: a meta-analysis. *International Journal of Obesity, 28*, 1238-1245. doi:10.1038/sj.ijo.0802706
- Moreno-Martínez, F. J., & Laws, K. R. (2007). An attenuation of the 'normal' category effect in patients with Alzheimer's disease: A review and bootstrap analysis. *Brain and Cognition, 63*, 167-173. doi:10.1016/j.bandc.2006.11.003
- Möble, T., Kleimann, M., Rehbein, F., & Pfeiffer, C. (2010). Media use and school achievement- boys at risk? *British Journal of Developmental Psychology, 28*, 699-725. doi:10.1348/026151009X475307

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

- Nathanson, A. I. (2001). Parent and child perspectives on the presence and meaning of parental television mediation. *Journal of Broadcasting and Electronic Media*, 45, 201-220. doi:10.1207/s15506878jobem4502_1
- Nikken, P., & Jansz, J. (2006). Parental mediation of children's videogame playing: A comparison of the reports by parents and children. *Learning, Media and Technology*, 31, 181-202. doi:10.1080/17439880600756803
- Nikken, P., & Jansz, J. (2014). Developing scales to measure parental mediation of young children's internet use. *Learning, Media and Technology*, 39, 250-266. doi:10.1080/17439884.2013.782038
- Nikken, P., Pijpers, R., & Koenen, L. (2014). Iene miene media. *Mediawijzer.net*. Retrieved from: http://www.mediawijzer.net/wpcontent/uploads/iene_miene_media_2014.pdf
- Notten, N., & Kraaykamp, G. (2009). Parents and the media: a study of social differentiation in parental media socialization. *Poetics*, 37, 185-200. doi:10.1016/j.poetic.2009.03.001
- Plowman, L., McPake, J., & Stephen, C. (2010). The technologisation of childhood? Young children and technology in the home. *Children and Society*, 24, 63-74. doi:10.1111/j.1099-0860.2008.00180.x
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants, part II: do they really think differently? *On the Horizon*, 9, 1-9. doi:http://dx.doi.org/10.1108/10748120110424843
- Rideout, V. J., Vandewater, E. A., & Wartella, E. A. (2003). Zero to six: electronic media in the lives of infants, toddlers and preschoolers. *A Kaiser Family Foundation Report*. Retrieved from: <https://www.dcmp.org/caai/nadh169.pdf>
- Rideout, V., Foehr, U., & Roberts, D. (2010). Generation M2 [superscript 2]: Media in the lives of 8- to 18-year-olds. *Henry J. Kaiser Family Foundation*. Retrieved from: <https://kaiserfamilyfoundation.files.wordpress.com/2013/04/8010.pdf>

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

- Valcke, M., Bonte, S., De Wever, B., & Rots, I. (2010). Internet parenting styles and the impact on internet use of primary school children. *Computers & Education, 55*, 454-464. doi:10.1016/j.compedu.2010.02.009
- Valkenburg, P. M., Krcmar, M., Peeters, A., & Marseille, N. M. (1999). Developing a scale to assess three styles of television mediation "restrictive mediation", "instructive mediation", and "social co-viewing". *Journal of Broadcasting and Electronic Media, 43*, 52-66. doi:10.1080/08838159909364474
- Valkenburg, P. M., Piotrowski, J. T. Hermanns, & De Leeuw, R. (2013). Developing and validating the perceived parental media mediation scale: A self-determination perspective. *Human Communication Research, 39*, 445-469. doi:10.1111/hcre.12010
- Van den Bulk, J., & Van den Bergh, B. (2010). The influence of perceived parental guidance patterns on children's media use: gender differences and media displacement. *Journal of Broadcasting & Electronic Media, 44*, 329-348. doi:10.1207/s155506878jobem4403_1
- Van Rompaey, V., & Roe, K. (2001). The home as a multimedia environment: families' conception of space and the introduction of information and communication technologies in the home. *Communications, 26*, 351-369. doi:10.1515/comm.2001.26.4.351
- Vandewater, E. A., Park, S. E., Huang, X., & Wartella, E. A. (2005). "No - you can't watch that". Parental rules and young children's media use. *American Behavioral Scientist, 48*, 608-623. doi:10.1177/0002764204271497
- Vanwynsberghe, H., Boudry, E., & Verdegem, P. (2015). De impact van ouderschapstijlen op de ontwikkeling van sociale mediageletterdheid bij adolescenten. *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap, 43*, 84-100. doi:http://hdl.handle.net/1854/LU-5717232
- Warren, R. (2003). Parental mediation of preschool children's television viewing. *Journal of Broadcasting & Electronic Media, 47*, 394-417. doi:10.1207/s15506878jobem4703_5
- Warren, R. (2005) Parental mediation of children's television viewing in low-income families. *Journal of Communication, 55*, 847-863. doi:10.1111/j.1460-2466.2005.tb03026.x

GERELATEERDE FACTOREN AAN OUDERLIJKE MEDIASTURING

Warren, R., Gerke, P., & Kelly, A. K. (2002). Is there enough time on the clock? Parental

involvement and mediation of children's television viewing. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 46, 87-111. doi:10.1207/s15506878jobem4601_6

Wartella, E., & Jennings, N. (2001). New members of the family: De digital revolution in the home. *Journal of Family Communication*, 1, 59-69.

doi:10.1207/S15327698JFC0101_07